

Introduktion till religion och sexualitet

Världsreligionernas generella syn på sex:

- *Negativ*: kristendom och buddhism
- *Positiv*: islam, hinduism och judendom (i jämförelse med ovan nämnda religioner)

Kristendom: sex är något man ska undvika i den mån det är möjligt. Sex inom äktenskapet är inte något positivt, utan en nödlösning.

Buddhism: begär motverkar möjligheten att byta kretsloppet av reinkarnation och är därför något negativt.

Islam: sex är en grundbult i ett harmoniskt äktenskap. Sexuell njutning är en gudomlig rätt både män och kvinnor åtnjuter.

Judendom: sex är en symbol för kärleken mellan människa och gud. Då (heterovaginalt-) sex är en källa till liv lyfts ofta detta fram som något heligt.

Hinduism: har exempelvis en rik ikonografi som föreställer gudar havandes sex.

Kristendom, hinduism, islam och viss mån judendom tar avstånd till utomäktenskapligt sex. Buddhism är mindre klar i frågan.

Det finns många föreställningar kring dikotomin "naturligt/mänskligt" och "onaturligt/omänskligt" sex. Exempelvis yttrade katolska kyrkan 2003 att endast vaginalt heterosex är *mänskligt* då endast den formen av sex är "öppen för överförandet av nytt liv."

Onani

Kristendom/buddhism: precis som ifråga om sex är onani tabubelagt.

Sjundedagsadventisten och grundaren av Cornflakes Johan Hervej Kellogg hade radikala lösningar till hur onani bland ungdomar skulle motverkas. Bland annat försökte han att tillföra ämnen i cornflakes för det syftet, och föreslog att både pojkar och flickor skulle ha en liten bur kring sitt kön för att försvåra onani.

Hinduismen: avslappnad inställning. Exempel på kvinnlig och manlig onani i tempelkonst, gudar som onanerar osv.

Islam: onani är tillåtet för den som är singel och antingen riskerar att begå otukt eller har ett våldsamt sexuellt begär som är svårt att bli kvitt på annat sätt. Samtidigt tänker man sig att onani måste tolereras bland dem som inte har möjlighet att gifta sig.

Judendomen: fördömande, *spill inte er säd, ni har blod på händerna*. kvinnlig onani brydde man sig inte så mycket om eftersom det inte hade några konsekvenser för eventuell fortplantning.

Homosexualitet

Judendom, kristendom och islam är de religioner som har mest fördömande traditioner och bland de tre utkristalliserar sig kristendomen som den mest aggressiva. Samtidigt som islam har varit fördömande av homosexualitet finns det många muslimska samhällen som varit öppna för homosex (till en viss ålder).

Buddhism har högre till tak ifråga om homosexualitet, då det är en form av sex som inte bidrar till att gynna reinkarnation.

Inom hinduisk karmasuttralitteratur finns det många positiva exempel på homosexualitet. Exempelvis kvinnor som stimulerar varandra med grönsaker. Ett vanligt förbud som har förekommit är att män inom de tre högsta kasterna inte får ha analsex med varandra (vilket dock inte är detsamma som förbud mot homosex).

Sexrasism

Världsreligioner, i synnerhet kristendom och hinduism, har bidragit till sexrasism där man har velat begränsa sex mellan människor av olika hudfärg och/eller olika etniciteter. Sexrasism innefattar även begränsandet av sex mellan personer som tillhör olika religioner. I bibeln förbjuder exempelvis gud israeliterna från att gifta sig med grann-folken då gud befarar att det kan medföra att israeliterna börjar dyrka deras gudar.

HBTQI i Sverige

- 1950 RFSL bildas
- 1972 blir Sverige det första landet i världen att erbjuda en ny juridisk könstillhörighet och könskorrigering behandling
- 1973 riksdagen uttalar att "homosexuell samlevnad är från samhällets synvinkel en fullt acceptabel samlevnadsform"
- 1979 Socialstyrelsen frångår synen på homosexualitet som ett sjukdomstillstånd
- 1995 Partnerskapslagen instiftas som möjliggör homoäktenskap
- 2009 Transvestism ej längre ett sjukdomstillstånd

Homofil till Gay/lesbisk

Under 1960- och 70-talen kommer allt fler homosexuella att söka sig till gay-rörelser. Till detta följde ett större krav, ofta militant, på att accepteras i samhället som något annat än det heteronormer föreskrev. I det hänseendet fick gaykulturen delvis en etnisk karaktär där man tryckte på kulturella aspekter som särskilde medlemmarna från majoritetssamhället.

Under samma era växer lesbisk feminism fram, vilken tryckte på att vara kvinna på många sätt innebar samma förtryck som det innebar att vara homosexuell. Många lesbiska kvinnor kände sig marginaliserade inom de mansdominerade gay-rörelserna, varför de sökte sig till lesbisk feminism istället.

Gay/lesbisk till Queer

Ursprungligen var queer ett engelskt uttryck för något konstigt och knäppt, men homosexuella kom att göra begreppet till deras eget. Varför uppstod det? Ett skäl som lyfts fram är att det skedde ett generationsskifte där den nya generationen homosexuella ville särskilja sig från den tidigare (vilket även den generationen hade gjort gentemot homofil-generationen). Även om den tidigare generationen hade tryckt på relevansen av den egna gruppens särart, ansåg ändå den nya att man inte hade gjort det i tillräckligt hög utsträckning.

Som akademiskt begrepp, och i synnerhet inom queerterapi, har queer kommit att fokusera på medvetandegörandet inom majoritetskulturen att det finns sexualiteter och könsidentiteter som rör sig bortom heteronormen. Det här perspektivet har kommit att resultera i att normkritik har populariserats i samtidens Sverige.

HBQI i Sverige

Fem punkter att beakta i relation till HBQI-personer som befinner sig i en hedersproblematik

1. **Självkänsla:** ofta lider HBQI-personer i dessa sammanhang av dåligt självförtroende. En orsak till det är att man både i hemmet och i ute i samhället möter nedsättande föreställningar om icke-heteronormativa sexualiteter och könsidentiteter.
2. **Kontroll:** det finns ofta en sträng kontroll av medlemmar i en hedersmiljö. I synnerhet av medlemmar som misstänks vara orsak till ett hot mot hedern. Detta kan innefatta en sträng övervakning i vardagen.
3. **Dubbelliv:** då många upplever att det inte är möjligt att offentliggöra sin identitet gentemot familjen lever man ett dubbelliv. Bortsett från att detta på sikt är svårt att upprätthålla, riskerar det också att medföra identitetsproblematik – vem är man egentligen?
4. **Omvändelse:** när det kommer ut att man har en sexuell identitet eller könsidentitet som inte harmoniserar med heteronormativa ideal, händer det familjer med olika metoder försöker "omvända" eller "bota" medlemmen. Det kan innefatta att skickas till religiösa eller medicinska "experter" som anses kunna utföra den här typen av omvändelser. Ofta innebär detta att personen skickas utomlands, då den efterfrågade kunskapen vanligtvis inte finns i Sverige.
5. **Våld:** som nämnt ovan är det en tillrättavisande metod. En faktor att beakta är att det ofta är kollektivt utfört och planerat, samt att våldet är normaliserat inom gruppen.

Sammanfattning HBTQI: Afghanistan, Syrien och Somalia

Afghanistan

Rent historiskt har HBTQI inte nödvändigtvis varit lika stigmatiserat som det är idag. Detta ska inte missförstås som om Afghanistan har varit progressivt i frågan, men det har funnits ett romantiserade kring kärleksrelationer mellan män.

Homosexualitet är olagligt då det är förbjudet med handlingar som opponerar sig mot islamisk moral. Vad det ska innefatta är naturligtvis inte självklart, men i Afghanistans fall antar dominerande islamiska tolkningstraditioner tydligt avstånd till homosexualitet. Under det förra strängt konservativa taliban-väldet var homosexualitet belagt med dödsstraff. Än så länge har inte dödsstraff för homosexualitet återinförts, men talibanernas skarpa tonläge kring frågan antyder att risken är stor att så blir fallet.

Det är viktigt att beakta att en homosexuell handling och en homosexuell identitet inte behöver sammanfalla i Afghanistan. Med andra ord kan du ha samlag med en person av samma kön utan att varken du själv eller andra uppfattar dig som homosexuell. I fråga om manlig homosexualitet är det viktigt att särskilja på den som penetrerar och den blir penetrerad. Att penetrera uppfattas som en manlig handling och är som sådan mindre problematisk än den uppfattade feminina rollen att bli penetrerad.

Bacha bazi är ett kulturellt fenomen med lång historia som innefattar att låta unga pojkar klä sig i kvinnokläder, samt uppträda inför (förmögna) män. Ofta innefattar detta sexuella övergrepp. Åtminstone kan sedvänjan spåras tillbaka till hur vissa sufiordnar idealiserade oskuldsfullheten i unga pojkar. Vanligtvis var detta inte associerat med sexuella övergrepp, eller sexuella relationer i allmänhet. Men inom vissa ordnar förgrep man sig även på dessa pojkar. Idag förefaller just den här religiösa formen av övergrepp ha upphört. Däremot lever just sexualiserandet av pojkar kvar i Afghanistan. Bacha bazi var olagligt under den förra regimen, men det dysfunktionella rättsväsendet är oförmöget att motarbeta fenomenet. Under den första talibanregimen var bacha bazi strängt förbjudet. Vi kan anta att även den samtida regimen kommer att motarbeta det, men i vilken grad och på vilka sätt är oklart i nuläget.

Bacha posh är när familjer låter en eller flera av sina döttrar att klä sig i pojkläder för att fylla den socialt viktiga funktion en son annars fyller. Avsaknaden av en son är länkat med starka sociala stigma. Det finns viss social acceptans för fenomenet i det afghanska samhället. I tonåren förväntas flickorna att återgå till en roll förknippad med det biologiska könet. Detta kan medföra identitetsproblematik och utmaningar med att hantera den mer begränsade sociala och offentliga roll kvinnor förväntas ha i det afghanska samhället.

Syrien

Homosexualitet är olagligt och är dessutom förknippat med starka sociala stigma. Många uppfattar det som en psykisk sjukdom. Dock upprätthålls lagen inte strängt och det fanns åtminstone innan kriget förutsättningar innan kriget för homosexuella att leva ut sin identitet i storstäder som Damaskus. Kriget har medfört hinder, men idag förefaller det lättna något igen för homosexuella, åtminstone i Damaskus.

Omar Nehas är en homosexuell muslimsk syrier som lever i Holland sedan 25-årsåldern. Enligt honom motsätter inte islam homosexualitet, men däremot tolkar han berättelsen om Lut som att islam förbjuder sodomi. Nehas är ett exempel på hur många homosexuella muslimer försöker att tolka islam på ett sätt som gör den förenlig med homosexualitet.

Gemensamt med både Afghanistan och Somalia är att samkönade sexuella relationer inte nödvändigtvis behöver innebära att man identifierar sig själv som något annat än heterosexuell. Varför det är så kan skilja sig åt. För vissa kan det säkert vara en fråga om den juridiska statusen samt att värna sig mot stigmatisering, för andra kan det handla om en genuin övertygelse om att akterna de involverar sig i inte avviker från heteronormen. I vilket fall kan frågan vara känslig, och generellt sett är rekommendabelt att låta människor definiera sina egna identiteter.

Somalia

I likhet med Afghanistan och Syrien förekommer ett socialt stigma kring homosexualitet, men i huvudsak kring identiteten. För pojkar upp till tidig tonår är det inte ovanligt att sexuellt experimentera med andra pojkar. Dock anses det viktigt att detta upphör under tonåren.

Det finns exempel på transgender-inslag i den somaliska kulturen. Ett tydligt sådant är idealiserandet av så kallade labeeks bland vissa sufi-ordnar. En labeek är en flicka som föds i en pojkas kropp. I tidig tonår bjuds sådana personer in till sufi-ordnar för att visas upp som ett uttryck för gudomlig perfektion. Söder om Mogadishu ska det finnas en stad där homosexuella möts med relativt hög tolerans, såvida en av männen accepterar att klä sig som kvinna.

Nur Warsabe är en somalier levandes i Australien som är en utav få öppna homosexuella imamer i världen. I likhet med många andra homosexuella muslimer hade han länge problem med att förlika sin sexuella läggning med sin religiösa föreställningsvärld. Under en period vände han sig därför till en strikt salafistisk tolkningstradition i förhoppningen om att detta skulle hjälpa honom. Just det att vända sig till strikta konservativa traditioner för att antingen "bota" homosexualiteten, eller åtminstone lägga band på den, är något som många homosexuella muslimer vittnar om.

Referenslista

Afary, Janet., Anderson, Kevin B. Foucault and the Iranian Revolution: Gender and the Seductions of Islamism. The University of Chicago Press Books, 2005.

Ambjörnsson, Fanny. Vad är Queer? Natur & Kultur, Stockholm, 2016.

Billaud, Julie. Kabul Carnival: Gender Politics in Postwar Afghanistan. The Feminist Press at CUNY, 2015.

Endsjø, øistein, Dag. Sex och Religion: Från Kyskhetsbal till Heligt Homosex. Norstedts Förlagsgrupp AB, Livonia Print, Lettland 2011.

Jama, Afdhere. Being Queer & Somali. CPSIA, 2015.

Khalid, Maryam. "The Peripheries of Gender and Sexuality in the Arab Spring." Mediterranean Politics, 2015.

Manchanda, Nivi. "Queering the Pashtun: Afghan Sexuality in the Homo-Nationalist Imaginary." Third World Quarterly 2014 (n.d.).

Nathorst-Böös, Hedvig, Darj, Frida, Jarl-Åberg, Cecilia. HBT & HEDER: En intervjustudie om unga hbt-personer som lever i familjer med hedersnormer. Almaeuropa & RFSL Ungdom, 2011.

Needham, Jayesh. "After the Arab Spring: A New Opportunity for LGBT Human Rights Advocacy." Duke Journal of Gender Law & Policy, 2013.

Nordberg, Jenny. De Förklädda Flickorna I Kabul. Månpocket, 2015.

Schmitt, Arno., Sofer, Jehoda. Sexuality and Eroticism Among Males in Moslem Societies. Harrington Park Press Inc, 1994.

Siraj al-Haqq Kugle, Scott. Homosexuality in Islam: Islamic Reflection on Gay, Lesbian, and Transgender Muslims. Oneworld Publications, 2010.

Siraj al-Haqq Kugle, Scott. Living out Islam: Voices of Gay, Lesbian, and Transgender Muslims. New York University Press, 2013.

Dokumentärer

Frontline: [The Dancing Boys of Afghanistan](#) (2010)

RT Documentary: [She is My Son - Afghanistan's Bacha Posh, When Girls Become Boys](#) (2016)

Elektroniska källor

http://www.queerasfuck.se/Queer_Nation-manifestet.pdf